

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : İnşaat Mühendisliği
Programı : Proje Yönetimi
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Mehmet Nurettin UĞURAL
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans Tezi – Ocak 2024

ÖZET

VAKIF KÜLTÜR VARLIKLARININ RESTORASYON VEYA ONARIM KARŞILIĞI KİRALAMA YÖNTEMİYLE KORUNMASI

Emre ÖZTÜRK

Kültür varlıklarının korunması konusu özellikle 19'uncu yüzyılla birlikte ülkelerin gündemine alınmış ve başlangıçta her ulusun kendi ölçeğinde geliştirdiği sistematipler 20'inci yüzyıla gelindiğinde evrensel normal haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, uluslararası organizasyonlar düzenlenmiş, sözleşmeler imzalanmış ve kurumsal yapılar oluşturulmuştur.

Medeniyet beşiği olan ve ev sahipliği yaptığı her medeniyetin bakiyesi kültür varlıkları ile dolu olan ülkemiz, tüm insanlığın ortak mirası olan kültür varlıklarının korunması ve gelecek nesillere aktarılması için kendi mevzuatını geliştirdiği gibi uluslararası sözleşme ve organizasyonların da tarafı ve üyesi olmuştur. Ülkemizdeki kültür varlığı stokunun büyük kısmı vakıflar eliyle oluşturulduğu gibi, halihazırda bu stokun yüzde onluk kısmı Vakıflar Genel Müdürlüğü ve yönettiği mazbut vakıfların mülkiyetindedir. Çalışmada, vakıf kültür varlığı diye adlandırılan, sayıları her geçen gün artan ve sonsuza dek korunması öngörülen bu yapıların, korunması ve gelecek nesillere aktarılması için kullanılan bir yöntem olan Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiralama yönteminin detaylarıyla incelenmesi amaçlanmıştır. Literatür taraması ile korumacılık konusunun tarihi ve yasal gelişimi incelendikten sonra, tamamı Vakıflar Genel Müdürlüğü personeli, mimar ve inşaat mühendisi olan 10 kişilik çalışma grubu oluşturulmuştur. Hazırlanan Görüşme Formu çalışma grubuna uygulanmış ve elde edilen veriler yazılı hale getirildikten sonra içerik analizi

yöntemiyle analiz edilmiştir. Benzer veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek sözlü bilgiler nicel verilere dönüştürülmüştür. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda, Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiralama yönteminin daha etkin hale getirilmesi için mevzuatta ve uygulamada çeşitli değişiklikler yapılması gerektiği tespit edilmiştir. Ayrıca, özel mülkiyette olan kültür varlığı taşınmazların da kamu kurumları organizasyonunda, Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiralama yöntemiyle yaşatılabileceği ve harap olmaktan kurtarılabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vakıf Kültür Varlıkları, Korumacılık, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Restorasyon Karşılığı Kiralama, Proje Yönetimi.

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Civil Engineering
Programme : Project Management
Thesis Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Mehmet Nurettin UĞURAL
Degree Awarded and Date : MA Thesis – January 2024

ABSTRACT

PROTECTION OF FOUNDATION CULTURAL PROPERTIES BY THE METHOD OF RENTING IN EXCHANGE FOR RESTORATION OR REPAIR

The issue of protection of cultural properties was put on the agenda of countries, especially in the 19th century, and the systematics that was initially developed by each nation on its own scale were tried to be made universally normal in the 20th century. For this purpose, international organizations have been organized, contracts have been signed, and institutional structures have been established.

Our country, which is the cradle of civilization and whose remnants are full of cultural properties of every civilization which one was hosted, has developed its own legislation and has also become a part and a member of international conventions and organizations in order to protect the cultural properties, which are the common heritage of all humanity, and to carry them to future generations. While the majority of the cultural property stock in our country is created by foundations, currently ten percent is owned by the Directorate General of Foundations and the registered foundations it manages. The intention of the study is to detailed scrutinize the method of renting in exchange for restoration or repair, which is a method used to protect and transfer to future generations of these cultural properties, whose numbers are increasing day by day and are intended to be protected forever. After examining the historical and legal development of the issue of protectionism through literature review, a working group of 10 people, consisting of staff of the Directorate General of Foundations, architects and civil engineers, was organized. The prepared Interview Form was applied to the study group and the obtained data was analyzed by content analysis method after being written down. Verbal information was transformed into quantitative data by bringing

similar data together within the framework of certain concepts and themes. As a result of the findings obtained from the research, it was determined that various changes should be made in the legislation and practice in order to make the Renting for Restoration or Repair method more effective. In addition, it has been determined that privately owned cultural properties can be kept alive and saved from ruining by the organization of public institutions, through Renting for Restoration or Repair method.

Keywords: Cultural Properties of Foundations, Protectionism, Directorate General of Foundations, Rental in Return for Restoration, Project Management

